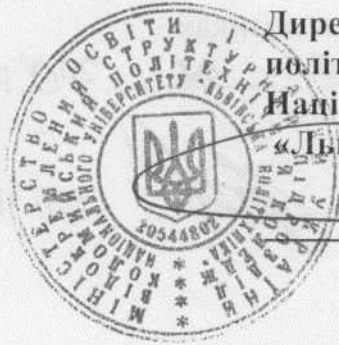

Міністерство освіти і науки України

ВСП – Коломийський політехнічний коледж
Національного університету «Львівська політехніка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

« ____ » _____ 20__ р.

Директор Коломийського
політехнічного коледжу
Національного університету
«Львівська політехніка»

А.В. Ляшеник

ПРОГРАМА

співбесіди з історії України

для осіб, яким згідно Умов прийому 2018 року надане таке право
для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»
на основі повної загальної середньої освіти

м. Коломия
2018р.

Програму співбесіди з історії України для осіб, яким згідно Умов прийому 2017 року надане таке право, розроблено на основі програми вступних випробувань з предмету «Історія України» для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» на основі повної загальної середньої освіти.

Програму співбесіди розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін Коломийського політехнічного коледжу Національного університету «Львівська політехніка».

Протокол № 7 від «06» 02 2018 року.

Голова циклової комісії
суспільних дисциплін

В.Б. Фучко

Програму розглянуто і схвалено на засіданні Приймальної комісії Коломийського політехнічного коледжу Національного університету «Львівська політехніка».

Протокол № 2 від «20» 02 2018 року.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Р.І. Никируй

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

для осіб, яким згідно Умов прийому 2018 року надане таке право

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди з предмету «Історія України» складена на основі програми зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженої наказом МОН України від 03.12.2013 року №1689.

Програма передбачає перевірку сформованих знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів, а також сформованості загальнопредметних історичних умінь.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Стародавня історія України

Факти:

Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян.

Дати:

IV-середина III тис. до н.е. - розселення племен трипільської культури на території України; **V-VII ст.** - Велике розселення слов'ян.

Поняття та терміни: «історичні джерела», «археологія», «археологічна культура», «палеоліт», «мезоліт», «неоліт», «енеоліт», «бронзовий вік», «ранній залізний вік», «колонізація».

2. Виникнення та розквіт Київської Русі

Факти:

Розселення східнослов'янських племінних союзів. Утворення Київської Русі. Внутрішньо- та зовнішньо-політична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Спорудження Софійського собору

Дати:

882 р. - об'єднання північних та південних руських земель Олегом;

988 р. - запровадження християнства як державної релігії;

1019-1054 рр. - князювання Ярослава Мудрого в Києві.

Персоналії: Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий.

Поняття та терміни: «племінний союз», «князь», «язичництво», «християнство».

3. Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава

Факти:

Правління Ярославичів. Боротьба за київський стіл між Ярославичами. Князювання Володимира Мономаха та його сина Мстислава в Києві.

Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Галицько-Волинська держава за нащадків Данила Романовича.

Дати:

1097 р. - Любецький з'їзд князів;

1187 р. - перша згадка назви «Україна» в писемних джерелах;

1199 р. - утворення Галицько-Волинської держави;

1238-1264 рр. - правління Данила Романовича;

1240 р. — захоплення Києва монголами.

Персоналії: Володимир Мономах, Ярослав Осмомисл, Роман Мстиславович, Данило Романович, Юрій I Львович.

Поняття та терміни: «роздробленість».

4. Політичний устрій, соціально-економічний і культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави

Факти:

Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Поширення писемності. Розвиток культури й освіти Київської Русі та Галицько-Волинської держави.

Дати:

1056-1057 рр. - створення Остромирового Євангелія;

1113 р. - укладення «Повісті минулих літ»;

1187 р. - створення «Слова о полку Ігоревім», перша згадка назви «Україна».

Персоналії: літописець Нестор, митрополит Іларіон, іконописець Алімпій.

Поняття та терміни: «вотчинне землеволодіння», «бояри», «смерди», «ікони», «билини», «літопис», «мозаїка», «фреска», «книжкова мініатюра».

5. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV – першій половині XVI ст.)

Факти:

Боротьба Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до складу інших держав. Кревська унія. Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення українського козацтва. Соціально-економічне життя. Розвиток культури та освіти.

Дати:

1362 р. - битва на р. Сині Води;

1385 р. - укладення Кревської унії;

1449 р. - утворення Кримського ханства;

1471 р. - остаточна ліквідація Київського князівства;

1489 р. - перша згадка про українських козаків у писемних джерелах.

Персоналії: Хаджі-Гірей, Костянтин Іванович Острозький, Юрій Дрогобич.

Поняття та терміни: «шляхта», «панщина», «магдебурзьке право», «магістрат», «цехи», «дума».

6. Українські землі у другій половині XVI ст.

Факти:

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорізької Січі. Повстання 90-х років XVI ст. Братський рух. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти.

Дати: 1556-1561 р. - створення Пересопницького Євангелія;

1556 р. - заснування князем Д. Вишневецьким на о. Малій Хортиці першої Січі;

1569 р. - Люблінська унія. Утворення Речі Посполитої;

1596 р. - Берестейська церковна унія. Утворення греко-католицької церкви.

Персоналії: Василь-Костянтин Острозький, Дмитро Вишневецький, Іван Федоров.

Поняття та терміни: «українська шляхта», «українське козацтво», «реєстрове козацтво», «Запорізька Січ», «старшина», «клеїноди», «греко-католицька церква», «братство».

7. Українські землі у першій половині XVII ст.

Факти:

Зміни в соціально-економічному житті. Розвиток міст. Вплив Берестейської унії на розвиток церковного життя в Україні. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва в Хотинській війні. Козацькі повстання 1620-х - 1630-х рр.

Дати:

1621 р. - Хотинська війна;

1625 р. - Куруківська угода;

1637-1638 рр. - повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні;

1632 р. - утворення Києво-Могилянського колегіуму.

Персоналії: Петро Конашевич-Сагайдачний, Петро Могила.

Поняття та терміни: «покозачення».

8. Початок Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.

Факти:

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави - Війська Запорізького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.

Дати:

1648р. - Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви;

1649р. - Зборівська битва. Укладення Зборівського договору;

1651р. - Берестецька битва. Укладення Білоцерківського договору;

1652р. - Батозька битва;

1654 р. - укладення українсько-російського договору.

1656 р. - Віленське російсько-польське перемир'я.

Персоналії: Б. Хмельницький, І. Богун.

Поняття та терміни: «Національно-визвольна війна», «Військо Запорізьке», «Гетьманщина».

9. Українські землі наприкінці 50-х – у 80-ті рр. XVII ст.

Факти:

Гетьманування І. Виговського. Ухвалення Гадяцьких пунктів. Гетьманування Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини.

Гетьманування П.Тетері, І.Брюховецького, П.Дорошенка, Д.Многогрішного, І.Самойловича. Чигиринські походи турецько-татарського війська. Занепад Правобережжя. Запорізька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

Дати:

1667 р. - Андрусівський договір;

1681 р. - Бахчисарайський мирний договір;

1686 р. - «Вічний мир».

Персоналії: І.Виговський, П.Тетеря, П.Дорошенко, І.Брюховецький, І.Сірко, Ю.Хмельницький, Д.Многогрішний, І.Самойлович.

Поняття та терміни: «Руїна».

10. Українські землі наприкінці XVII– у першій половині XVIII ст.

Факти:

Гетьманування І.Мазепи, І.Скоропадського, Д.Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» 1734 р. Розвиток культури та освіти. Повстання під проводом С. Палія.

Дати:

1708-1709 рр. — повстання гетьмана І. Мазепи; **1709р.** - Полтавська битва; **1710р.** - ухвалення Конституції Пилипа Орлика; **1734 р.** - заснування Нової (Підпільненської) Січі.

Персоналії:

І.Мазепа, І.Скоропадський, П.Полуботок, Д.Апостол, П.Орлик, Ф.Прокопович.

Поняття та терміни: «Конституція», «Малоросія», «Малоросійська колегія», «козацьке бароко», «козацькі літописи».

11. Українські землі в другій половині XVIII ст.

Факти:

Гетьманування К. Розумовського. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Ліквідація Запорозької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Заселення Південної України. Розгортання гайдамацького та опришківського рухів. Зміни в політичному становищі Правобережної України після поділів Речі Посполитої. Заснування нових міст на Півдні України. Розвиток культури, науки, освіти.

Дати: **1764 р.** - остаточна ліквідація гетьманства; **1768 р.** - Коліївщина; **1775 р.** - остаточна ліквідація царським урядом Запорізької Січі; **1783 р.** - царський указ про закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.

Персоналії: К.Розумовський, П.Калнишевський, Г.Сковорода, М.Березовський, І.Григорович-Барський, В.Боровиковський, Д.Левицький

Поняття та терміни: «Нова (Підпільненська) Січ», «Задунайська Січ», «Коліївщина», «паланка», «зимівник».

12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII - в другій половині XIX ст.

Факти: Приєднання українських земель до складу Російської імперії. Адміністративно-територіальний поділ українських земель. Промисловий переворот та зародження ринкової економіки. Розвиток національного руху. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Повстання під проводом У. Кармалюка.

Дати: **1798 р.** - вихід друком «Енеїди» Івана Котляревського; **1812 р.** - російсько-французька війна (Вітчизняна війна); **грудень 1825 - січень 1826 рр.** - повстання Чернігівського полку; **1830-1831 рр.** - Польське повстання; **1846-1847 рр.** - діяльність Кирило- Мефодіївського братства.

Персоналії: М.Гулак, І.Котляревський, М.Костомаров, ГІ. Куліш, Т. Шевченко.

Поняття та терміни: «промисловий переворот», «нація», «національне відродження», «декабристи», «масонство».

13. Західноукраїнські землі наприкінці XVIII - в першій половині XIX ст.

Факти:

Приєднання західноукраїнських земель до складу австрійської імперії, адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель, реформи Марії Терезії та Йосифа II й українські землі, діяльність «Руської трійці». Діяльність Головної руської ради.

Дати:

1816 рр. - створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священиків; **1833-1837 рр.** - діяльність «Руської трійці»;

1848 р. - скасування кріпацтва на західноукраїнських землях (селянська реформа).

Персоналії: М. Шашкевич, І.Вагилевич, Я.Головацький, Л.Кобилиця, І.Могильницький.

14. Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст.**Факти:**

Національне відродження. Відкриття університетів. Зміни в освіті. Поява «Історії русів». Розвиток літератури, мистецтва.

Дати: **1805 р.** - відкриття університету в Харкові; **1834 р.** - відкриття університету в Києві.

Персоналії: Г.Гулак-Артемівський, М.Максимович, М.Остроградський, Г.Квітка-Основ'яненко, В.Каразін.

Поняття та терміни: «романтизм».

15. Наддніпрянська Україна в другій половині XIX ст.**Факти:**

Реформи 60-70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства».

Дати: **1863 рр.** - Валуєвський циркуляр;

1863-1864 рр. - польське національно-визвольне повстання. **1876 р.** - Емський указ.

Персоналії: В. Антонович, М. Драгоманов, Б.Грінченко, П. Чубинський.

Поняття та терміни: «земства», «громадівський рух», «Братство тарасівців».

16. Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії в другій половині XIX ст.**Факти:**

Національна політика австрійського уряду щодо українських земель. Розвиток кооперативного руху, трудова еміграція. Політизація національного руху й утворення перших політичних партій: Русько-української радикальної партії (РУРП), Української Національно-демократичної партії (УНДП). Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».

Дати:

1868 р. - створення у Львові товариства «Просвіта»;

1873 р. - створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від **1892 р.** - Наукового товариства ім. Т. Шевченка);

1890 р. - створення РУРП;

1899 - створення УНДП.

Персоналії: І. Франко, М. Павлик

Поняття та терміни: «трудова міграція», «партія», «українофіли», «москвофіли», «народовці», «нова ера».

17. Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.**Факти:**

Піднесення української культури. Освіта. Розвиток науки. Розвиток літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Церковне життя.

Дати:

1865 р. - відкриття Новоросійського університету.

Персоналії: С.Васильківський, С. Гулак-Артемівський, М. Заньковецька, І. Мечников, А. Кримський, Леся Українка, І. Карпенко-Карий, М.Кропивницький, М. Лисенко, М. Пимоненко, М. Леонтович, М. Садовський, С. Крушельницька, Д. Яворницький, М. Коцюбинський, Марко Вовчок.

Поняття: «меценат», «професійний театр», «реалізм», «модернізм».

18. Українські землі у складі Російської імперії на початку XX ст.**Факти:**

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Становлення й консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905—1907 рр. в Україні. Діяльність українських

парламентських громад в I та II Державних Думах. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні в 1907-1914 рр. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.

Дати:

1900 р. - утворення РУП, першої політичної партії Наддніпрянської України.

Персоналії: М. Терещенко, Є. Чикаленко.

Поняття та терміни: «монополія»

19. Західноукраїнські землі на початку XX ст.

Факти:

Становище промисловості та сільського господарства. Активізація національного руху. Вплив Української греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель. Боротьба політичних партій західноукраїнських земель за реформу виборчої системи.

Персоналії: А. Шептицький, І. Боберський, К. Трильовський.

20. Україна в першій світовій війні

Факти:

Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на території України. Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.

Дати:

серпень 1914 р. - утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України.

1914 р. - Галицька битва. Взяття Львова.

1916 р. - Брусиловський прорив.

Персоналії: О. Брусилов

Поняття та терміни: «Світова війна», «Союз визволення України», «Головна українська рада», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство».

21. Українська революція

Факти:

Революційні події в Україні в 1917 - на початку 1918 р. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення українців (Універсали Центральної Ради). Політика Української Центральної Ради (УЦР) щодо Тимчасового уряду та радянської Росії. Проголошення Української Народної Республіки. Війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.

Дати:

березень 1917 р. - утворення Української Центральної Ради;

квітень 1917 р. - Всеукраїнський Національний конгрес;

червень 1917 р. - ухвалення I Універсалу УЦР;

липень 1917 р. - ухвалення II Універсалу УЦР;

листопад 1917 р. - ухвалення III Універсалу УЦР;

січень 1918 р. - ухвалення IV Універсалу УЦР.

Персоналії: М. Грушевський, С. Єфремов.

Поняття та терміни: «автономізація», «самостійники», «Універсали УЦР», «Генеральний секретаріат», «Народний секретаріат», «українізація армії».

22. Український державотворчий процес (1918-1920рр.)

Факти:

Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу, Військова конвенція УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною. Ухвалення Конституції УНР. Гетьманський переворот й утворення Української Держави. Утворення ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Акт злуки УНР та ЗУНР. Окупація військами Антанти півдня України. Денікінський режим в Україні. «Київська катастрофа». Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. «Чортківська офензива». Перший «Зимовий похід» Армії УНР. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий «Зимовий похід» Армії УНР.

Дати:

січень (лютий) 1918 р. - Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу;

29 квітня 1918 р. - державний переворот і прихід до влади П. Скоропадського;

14 листопада 1918 р. - утворення Директорії;

листопад 1918 р. - проголошення ЗУНР;

22 січня 1919 р. - Акт злуки;

квітень 1920 р. - Варшавська угода; **березень 1921 р.** - Ризький мир.

Персоналії: В. Винниченко, Н.Махно, С.Петлюра, Є.Петрушевич, Г'.П'ятаков, Х.Раковський, П.Скоропадський, М. Щорс, Ю. Коцюбинський

Поняття та терміни: «Директорія», «Українська Галицька армія», УСРР, «воєнний комунізм».

23. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921-1928рр.)

Факти:

Входження УСРР до складу СРСР. Неп в УСРР. Відбудова народного господарства. Політика «коренізації» в УСРР (українізація). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження 20-х рр.

Дати:

1922р. - входження УСРР до складу СРСР;

1921 - 1923 рр. - голод в Україні;

1922р. - початок політики «українізації»;

1925 р. - завершення відбудови промисловості, курс на індустріалізацію.

Персоналії: Л. Каганович, О. Шумський, М. Скрипник, М. Хвильовий, Л.Курбас, М. Бойчук, О. Довженко.

Поняття та терміни: «індустріалізація», «українізація», «автокефальна церква».

24. Україна в 1929-1938рр.

Факти:

Радянська модернізація в Україні. Суспільно- політичне, соціально-економічне, культурне та релігійне життя. Масові репресії. Ідеологізація суспільного життя, культ особи. Згорання українізації.

Дати:

1928р. - Шахтинська справа;

1929р. - справа «СВУ»;

1929 р. - рік «великого перелому», початок суцільної колективізації;

1932 - 1933 рр. - Голодомор в Україні;

1934 р. - перенесення столиці України з Харкова до Києва;

Персоналії: О. Стаханов, П. Постишев, С. Косіор, Й.Сталін, Г. Петровський.

Поняття та терміни: «форсована індустріалізація», «стаханівський рух», «колективізація», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «голодомор».

25. Західноукраїнські землі (1921-1939рр.)

Факти:

Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехо-Словаччини. Економіка українських земель. Різні течії в суспільно-політичному русі, радикалізація політичного життя в 1930-х роках.

Дати:

1929р. - утворення ОУН;

1930р. - проведення польською владою політики «пацифікації».

15 березня 1939 р. - проголошення незалежності Карпатської України.

Персоналії: Є. Коновалець, А. Мельник, В. Липинський, А. Волошин.

Поняття та терміни: «осадництво», «пацифікація», «русофільство», «русинство».

26. Україна під час Другої світової та Великої Вітчизняної воєн (1939-1945рр.)

Факти:

Початок Другої світової війни. Приєднання Західної України, Південної та Північної Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Початок Великої Вітчизняної війни. Встановлення нацистського окупаційного режиму. Розгортання радянського партизанського руху. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Визволення України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Перемога у Великій Вітчизняній війні.

Дати:

23 серпня 1939 р. - радянсько-німецький пакт про ненапад (пакт Молотова-Ріббентропа);

1 вересня 1939 р. - початок Другої світової війни;

17 вересня 1939 р. - вступ Червоної армії на територію західної України;

листопад 1939 р. - Східну Галичину і Волинь включено до складу УРСР;

2 серпня 1940 р. - Південну та Північну Бессарабію та Північну Буковину включено до складу УРСР;

22 червня 1941 р. — початок Великої Вітчизняної війни;

30 червня 1941 р. - проголошення Акта

відновлення Української Держави;

грудень 1942 р. - початок звільнення України;
6 листопада 1943 р. - визволення Києва;
січень - лютий 1944 р. - Корсунь-Шевченківська наступальна операція;
вересень - жовтень 1944 р. - Карпатсько-Ужгородська наступальна операція;
28 жовтня 1944 р. — визволення всієї території України;
9 травня 1945 р. - завершення Великої Вітчизняної війни, День Перемоги.

Персоналії: С. Тимошенко, М. Кирпонос, С. Ковпак, О. Федоров, О. Сабуров, О. Теліга, Р. Малиновський, О. Черняхівський.

Поняття та терміни: «план «Ост», «новий порядок», «Голокост», «колабораціонізм», «рух Опору», «депортація», «радянська», «Нюрнберзький процес».

27. Повоєнна відбудова та розвиток України в 1946-на початку 1950-х рр.

Факти:

Зовнішньополітична діяльність УРСР.

Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова промисловості. Голод в Україні 1946-1947 рр. Радянська заходних областей України. Боротьба ОУН та УПА. Політико-ідеологічне і культурне життя України.

Дати:

квітень 1945 р. - Україна стає співзасновницею ООН;

березень 1946 р. - «саморозпуск» УГКЦ;

1946-1947 рр. - голод в Україні; квітень-липень 1947 р. - операція «Вісла».

Персоналії: Д. Мануїльський, М. Хрущов, О. Гончар, Й. Сліпий.

Поняття та терміни: «операція «Вісла», «ждановщина», «лисенківщина».

28. Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства (1953-1964рр.)

Факти:

Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950-1960-х рр.: припинення масових репресій, реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Зміни в промисловості та сільському господарстві, соціальній сфері. Реформування управління економікою. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 — початку 1960-х рр.

Дати:

лютий 1954 р. - входження Кримської області до складу УРСР;

1956 р. - XX з'їзд КПРС;

Персоналії: М. Підгорний, Б. Патон, В. Глушков, О. Антонов, В. Симоненко.

Поняття та терміни: «лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргоспи», «шістдесятники», «дисидентство».

29. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1985рр.)

Факти:

Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 - початок 1980-х рр.). Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Конституція УРСР 1978р. Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Розвиток атомної енергетики. Тенденції розвитку соціальної сфери. Культура і духовне життя. Опозиційний рух.

Дати:

1959 р. - утворення Української робітничо-селянської спілки.

1965 р. - реформи в сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»);

1972 р. - зміна політичного керівництва УРСР;

1976 р. - утворення Української Гельсінської групи.

Персоналії: В. Марченко, С. Параджанов, М. Руденко, Л. Костенко, П. Загребельний, В. Стус, В. Чорновіл, П. Шелест, В. Щербинський, М. Амосов.

Поняття та терміни: «застій», «номенклатура», «дефіцит», «самвидав», «правозахисник».

30. Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України

Факти: Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Фінансове становище та рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності, створення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради.

Ухвалення Декларації про державний суверенітет. Акт проголошення незалежності України. Проведення референдуму та виборів Президента України.

Дати: квітень 1985 р. - початок «перебудови»; 26 квітня 1986 р. - вибух на

Чорнобильській АЕС; **вересень 1989 р.** - створення Народного руху України за перебудову; **березень 1990 р.** - перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР; **16 липня 1990 р.** - ухвалення Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України; **24 серпня 1991 р.** - ухвалення Верховною Радою Акта проголошення незалежності України; **1 грудня 1991 р.** - всеукраїнський референдум і вибори Президента України.

Персоналії: Л. Кравчук.

Поняття та терміни: «перебудова», «гласність», «багатопартійність», «інфляція», «плюралізм», «суверенітет», «ринкові відносини».

31. Україна в умовах незалежності

Факти:

Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних Сил. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Прийняття державної символіки, формування інституту громадянства. Ухвалення Конституції 1996р. Приватизація засобів виробництва. Лібералізація цін. Грошова реформа. Диференціація суспільства.

Інтегрування України в європейське та світове співтовариство. Соціально-економічне та культурне життя.

Дати:

6 грудня 1991 р. - заснування Збройних Сил України;

липень 1994 р. - обрання Л. Кучми Президентом України;

1995 р. - Україна стає членом Ради Європи;

28 червня 1996 р. - ухвалення Конституції України

грудень 2004 р. - обрання Президентом України В. Ющенка

січень 2010 р. - обрання Президентом України В. Януковича

листопад 2013р.- побиття студентів на майдані Незалежності, розстріл студентів

січень-лютий 2014р.- загибель Небесної сотні

травень 2014р.- обрання Президентом України П. Порошенка

Персоналії: Л. Кучма, В. Ющенко, В.Янукович, В.Янукович, П.Порошенко.

Перелік пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва, обов'язкових для розпізнавання абітурієнтами

Виникнення та розквіт Київської Русі

- Софійський собор в Києві (перша половина 11 ст.). Сучасний вигляд.
- Мозаїки Богоматері Оранти та Христа Вседержителя із Софійського собору в Києві.
- Спасо-Преображенський собор в Чернігові. 1036. Сучасний вигляд.
- Родина князя Святослава Ярославича. Мініатюра з «Ізборника» 1073.

Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава

- Холмська ікона Богородиці (візантійська традиція). 11 ст.
- Вишгородська ікона Богородиці (візантійська традиція). 1 пол. 12 ст.
- Дорогобузька ікона Богородиці (остання третина 13 ст.)
- П'ятницька церква в Чернігові. Кінець 12 ст.
- Церква святого Пантелеймона поблизу Галича. Кінець 12 ст.

Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV - першій половині XVI ст.)

- Ікона Богородиці з пророками з церкви у Під городцях.
- Вірменський собор у Львові. 1363.
- Верхній замок у Луцьку.
- Кам'янець-Подільська фортеця
- Хотинська фортеця
- Ханський палац у Бахчисараї

Українські землі в другій половині XVI ст.

- Ікона Успіння Богородиці перемишльського маляра Олексія Горошковича, 1547.
- Мініатюри Пересопницького Євангелія. Між 1556-1561.
- Будинок Корнякта у Львові
- Меджибізький замок
- Острозький замок

Українські землі в першій половині XVII ст.

- Замок у Підгірцях (Львівщина) 1630-1640-і.
- Троїцький Межиріцький монастир-фортеця поблизу Острога.
- Портрет Петра Конашевича-Сагайдачного з книги «Вірші на жалісний погреб шляхетного рицаря Петра Конашевича-Сагайдачного». 1622.

Початок Національно-визвольної війни

- Портрет Богдана Хмельницького. Гравюра В. Гондіуса. Середина 17 ст.
- Ікона Покрову Богородиці із зображенням Богдана Хмельницького.
- Іллінська церква в Суботіві. 1656. Реконструкція.

Українські землі в наприкінці 50-х - 80-ті рр. XVII ст.

- Троїцький собор Троїцько-Іллінського монастиря в Чернігові. 1679-1695.
- Покровський собор у Харкові. 1689.

Українські землі наприкінці XVII - у першій половині XVIII ст.

- Ікона «Архангел Михаїл». З іконостасу церкви Різдва Христового в м. Жовква. І.Руткович.
- Ікона «Вознесіння». З іконостасу церкви Воздвиження Чесного Хреста монастиря Скит Манявський. Й. Кондзелевич.
- Гравюра «І. Мазепа серед своїх добрих справ» І. Мигури. 1706.
- Георгіївська церква Видубицького монастиря в Києві. 1696-1701.

Українські землі в другій половині XVIII ст.

- Троїцька соборна церква в Новомосковську. 1773-1779.
- Покровська церква в Києві. 1766.
- Успенська соборна церква Почаївської лаври. 1771-1783.
- Собор Святого Юра у Львові. 1744—1762.
- Палац Кирила Розумовського в Батурині.
- Андріївська церква в Києві. 1754.

Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у першій половині XIX ст.

- Живописні твори Т. Шевченка: «Автопортрет» (1840), «Катерина» (1842), офорти з «Живописної України» на історичну тематику.
- Картина «Дівчина з Поділля» В. Тропініна
- Будівля Київського університету (1837-1843)

Українські землі у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст. - початку XX ст.

- Будинок з химерами в Києві. 1902-1903.
- Будівля театру в Одесі. 1883-1887.
- Будинок резиденції митрополита Буковини в Чернівцях. 1864-1873.
- Володимирський собор у Києві. 1862-1896.
- Картина «Сінокіс» М. Пимоненка.
- Картина «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» І. Рєпіна. 1878-1891.
- Пам'ятник Б.Хмельницькому в Києві. Скульптор М. Микешин. 1888.
- Будівля Національної опери України. 1901.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Лях Р., Темірова Н. Історія України: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2003. - 192 с.
2. Власов В. Історія України: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2005. - 280 с.
3. Власов В. Історія України: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2005. - 256 с.
4. Швидько Г. К. Історія України. XVI - XVIII ст.: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 1999. - 384 с.
5. Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2005. - 352 с.
6. Рєєнт О., Малій О. Історія України. Кінець XVIII - початок XX століття: Посібн. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2003. - 224 с.
7. Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914-1939: Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2002. - 352 с.
8. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914-1939): Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2003. - 304 с.
9. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914-1939: 10 кл.: Навч. посіб. - К.: А.С.К., 2003. - 352 с.
10. Турченко Ф. Новітня історія України (1939 - початок XXI ст.): Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2006. - 384 с.
11. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1939-2001): Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2005. - 320 с.
12. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фреймам Г. О. Новітня історія України: 11 кл.: Навч. посіб. - К.: А.С.К., 2007. - 384 с.